

no. 1 58

„SUNRISE” ARTIKELENREEKS

(voor leden en belangstellenden)

Uitgave: Theosophical University Press, Pasadena, Calif.

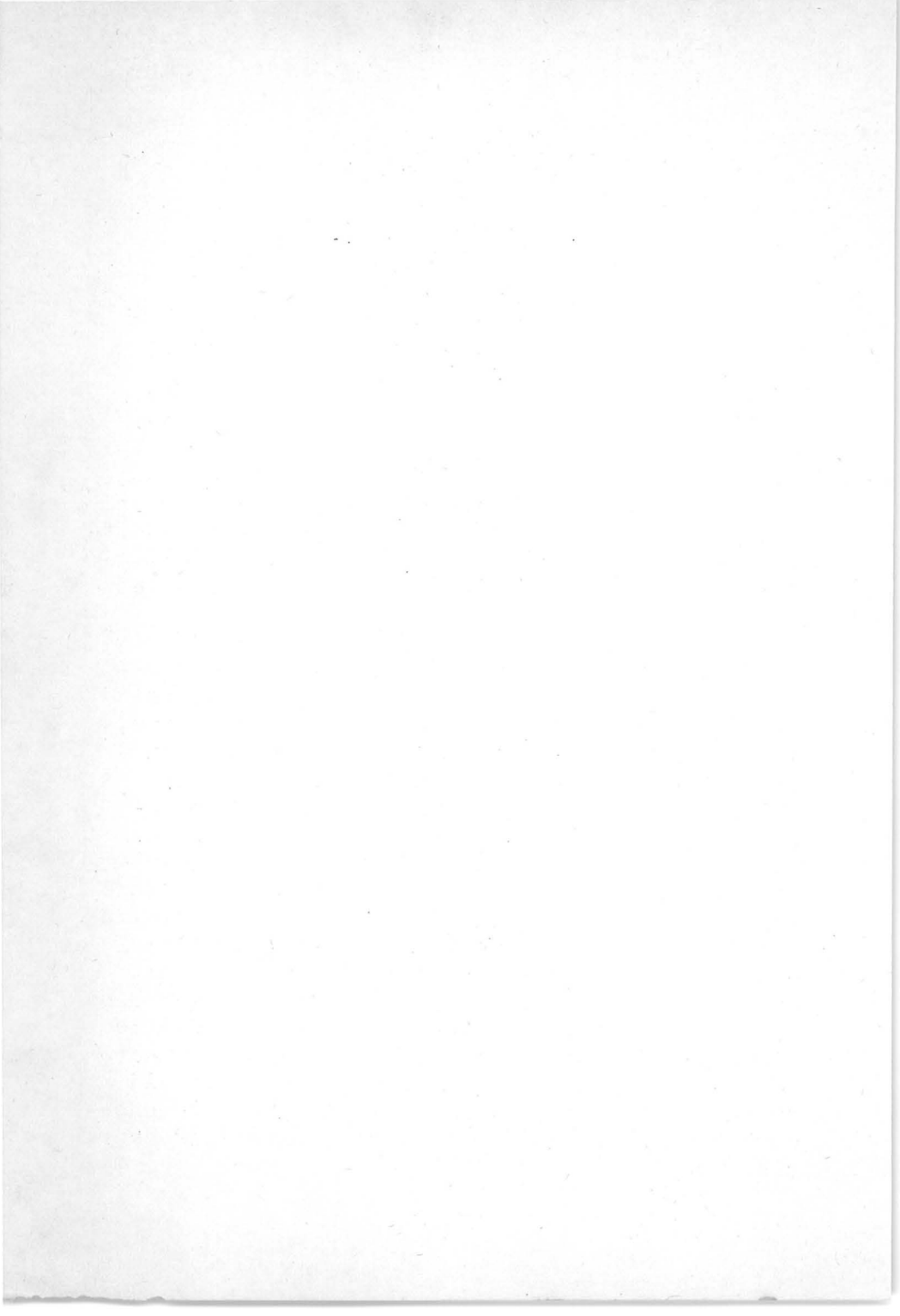
Voor Nederland:

J. P. Brakel, Ananasstraat 98, Den Haag

De inhoud van dit blad bestaat uit vertaalde artikelen uit het tijdschrift „SUNRISE” dat uitgegeven wordt door de Theosophical University Press, Pasadena, Californië. Belangstellenden die deze vertalingen regelmatig wensen te ontvangen kunnen zich wenden tot J. P. Brakel, Ananasstraat 98, Den Haag. Zij die zich voor het tijdschrift „SUNRISE” zelf interesseren kunnen een proefnummer aanvragen bij bovengenoemd adres.

S U N R I S E
-artikelenreeks.-

No.1.

De Wijde Horizon der Waarheid.

Interview van een zakenman met de
Redacteur, Den Haag, Holland.

H.D.J.: Ik zou het prettig vinden als U me iets over Uw werk wilde vertellen. Ik heb onze gesprekken erg interessant gevonden en hoewel ik geen godsdienstig mens ben, probeer ik toch een meer geestelijke verklaring te vinden voor mijn problemen dan de gebruikelijke orthoxe uiteenzettingen geven. U zegt dat U alle godsdiensten bestudeert. Dan bent U dus niet verbonden aan een bepaald geloof?

Redacteur: Nee, onze belangstelling gaat uit naar alle geloven en godsdiensten. Als we het grondpatroon van de Natuur begrepen zouden we, denk ik, een grote overeenkomst ontdekken tussen de groei van de mens en de evolutionaire ontwikkeling van onze aarde en van ons zonnestelsel, ja zelfs van de melkwegstelsels. De waarheid is één, of we een heelal of een atoom beschouwen, want, van welke grootte ook, allen zijn een aspect van de Goddelijke Intelligentie, die in het ene geval tot uitdrukking komt als een melkweg en in het andere als een planeet, of als een nietig atoom in het hart van een mens. Ja, wij bestuderen alle godsdiensten, omdat ze allen aan dezelfde bron zijn ontsprongen, waaraan de waarheid ten grondslag ligt en wat wij proberen is de oorspronkelijke leringen te ontdekken, die de basis zijn van de uiterlijke vormen.

H.D.J.: Ik meen dat de uiterlijke verschijningen betrekkelijk zijn en dat God één en dezelfde is, hoe verschillende mensen Hem ook beschouwen.

Red.: Uw God en mijn God komen uit dezelfde bron, maar toch kan Uw opvatting van God geheel verschillen van de mijne, maar dat is niet van belang. De opvatting van het Goddelijke verschilt bij iedereen, zelfs in één en dezelfde godsdienst. Of we de Katholieken, de Protestanten of de Joden nemen - allen worden verondersteld dezelfde God te aanbidden. In ruimere zin doen ze dat ook, maar individueel gezien zijn er geen twee te vinden, die hetzelfde begrip hebben van wat het Goddelijke in hun leven betekent, omdat twee mensen zich onmogelijk God op precies dezelfde wijze kunnen voorstellen, net zo min als twee eikebomen of twee grashalmen op gelijke wijze uitdrukking kunnen geven aan hun goddelijke opdracht. Terwijl de een het gevoel heeft dat hij een Mohammedaanse God aanbidt of een Joodse God en een ander een Christelijke God, is de eenvoudige waarheid dat ze allen eer betonen aan dezelfde God! Als er hier een Goddelijke Intelligentie bestond voor dit volk en dit was en elders weer een andere - die, naar onze daden te oordelen, dikwijls met elkaar overhoop liggen - dan zou het hele heelal in stukken breken en uiteenvallen. Nee, er is slechts één God, één Godheid, één Goddelijke Intelligentie, hoezeer de menselijke voorstellingen ervan ook uiteen mogen lopen.

H.D.J.: Er is één ding, dat ik nooit heb begrepen en dat is, waarom er zoveel godsdienstige secten zijn en waarom ze zo tegenover elkaar staan. Ik veronderstel, dat dit niet alleen

in Holland het geval is, maar ook in andere landen. En als deze godsdiensten oorspronkelijk toch uit dezelfde bron kwamen, wat is het dan waardoor ze veranderen en in hun uiterlijke vorm zo versterken?

Red.: Het is weer de oude geschiedenis. Ik heb in vele delen van de wereld met honderden mensen gesproken en het is me gebleken dat de meesten diep in hun hart ontevreden zijn met de orthodoxe voorstellingen. In bepaalde gevallen hebben ze hun eigen filosofie ontwikkeld, maar door een diepgeworteld angst-complex, dat door de meeste dogmatici wordt opgeroepen, houden sommigen van hen toch vast aan de uiterlijke vormen van hun bepaald geloof. Anderen, daarentegen, en hun aantal neemt toe, zowel in het Oosten als in het Westen, maken zich langzaam los van een voorgeschreven patroon op geloofsgebied. Elke waarachtige waarheid is zuiver, wanneer hij voor de eerste maal tot uitdrukking wordt gebracht, maar niet zodra trachten we haar te definieren of ze begint te verstarren, dogmatisch te worden, omdat Waarheid per se niet kan worden beperkt tot een vaste vorm of een vast patroon van geloof. Gelukkig hebben we in de laatste halve eeuw een enorme verandering van houding beleefd, zowel in wetenschappelijke als in godsdienstige kringen. Terwijl vroeger wetenschappelijke autoriteiten verkondigden "dit is een feit", zinspelen ze tegenwoordig voorzichtig op mogelijkheden en willen ze zichzelf niet aan een bepaalde theorie binden, omdat ze hebben ontdekt bij hun onderzoekingen van zowel de atomische als de galactische heelallen, dat de Waarheid zich niet in een reageerbuis laat vangen. Hoe eerder we diezelfde ruimere opvatting op

godsdienstig gebied vinden, hoe vlugger we weer tot de ontdekking zullen komen dat de oude leringen omtrent de mens en zijn samenhang met het heelal vlak voor de hand liggen. De Waarheid gaat immer voort, juist zoals de horizon steeds terugwijkt als wij in die richting gaan. Maar altijd is hij er, en roept hij ons verder. Als we de dogmatische omhulselen kunnen verwijderen zullen we zien dat het primitieve Christendom, het primitieve Boeddhisme, het primitieve Mohammedanisme - en met primitief bedoel ik de oorspronkelijke verkondiging - allen identieke stromen van lering bevatten. In elk geschrift zult U de Gulden Regel aantreffen; de nadrukkelijke vermelding van het goddelijk zelf in de mens; en in de leringen van de Boeddha vinden we het equivalent van de Bergrede, tenminste wat geestelijke inhoud betreft.

Maar ondanks de universele verspreiding van de waarheid, wordt de oorspronkelijke Boodschap altijd weer star en aan een vaste vorm gebonden en daarom wordt er elke 2160 jaar ongeveer, wanneer gewoonlijk een dieptepunt is bereikt, een nieuwe impuls in geestelijke richting gegeven.

Ongeveer twee duizend jaar geleden bijvoorbeeld, waren de Joden en de Heidenen ook tot een hoge graad van dogmatisme vervallen en wat gebeurde er toen Jezus kwam en zijn nieuwe Boodschap bracht? Dat weten we maar al te goed. Hij wierp de geldwisselaars uit de tempel; hij daagde openlijk de priesters, de schriftgeleerden en de farizeeërs uit; hij durfde aantonen dat de ware wet een levende uitdrukking van de Waarheid was en niets te maken had met starre regels en bepalingen die al lang hun geldigheid hadden overleefd.

Nu moet U me niet verkeerd begrijpen. Ik ben niet tegen kerken als zodanig en ook zal ik nooit het ene geloof boven het andere stellen. Ik zou echter een vergelijkende studie van alle godsdiensten willen aanmoedigen, omdat men tot een veel groter begrip zal komen als men door de verstarring kan heenbreken, die de oorspronkelijke gedachten omhullen, niet alleen in zijn eigen geloof maar ook in de godsdiensten van anderen.

H.D.J.: Dat is zeer belangwekkend. Zoudt U een voorgeschreven lijn van studie voorstaan? Ik vraag dat, omdat ik als zakenman gewoon ben een vaste gedragslijn te volgen, zoals elke organisatie dat natuurlijk moet doen.

Red.: Er bestaan uitstekende boeken die U kunt lezen, maar ik zou zelf nooit aanraden een vaste lijn van studie te volgen, omdat ik er van overtuigd ben, na harde jaren van ervaring en contact met mensen onder alle omstandigheden en van alle geloofsovertuigingen dat er geen officiële en starre formulering van leringen behoort te zijn. Veeleer moet de mens bij het zoeken naar de waarheid een patroon volgen dat zo soepel en vrij is als maar menselijkerwijs mogelijk is. Er zijn ongetwijfeld waarheden die de toets der eeuwen hebben doorstaan, maar om die waarheden tot een vitaal deel van zijn innerlijke filosofie te maken moet de mens ze voor zichzelf ontdekken en ze op zijn eigen bijzondere behoeften toepassen.

Nu moet U in Uw beroep organiseren en plannen maken. Maar wat is zelfs in zaken of in de regering of in elk ander soort werk, de eerste stap? Steeds is er het subjectieve doel, het idee, dat de leidende kracht is. Wanneer dat er eenmaal is,

gaat U over tot het maken van plannen en de uitvoering en U gebruikt alle mogelijkheden van ontwikkeling die geschikt zijn. Maar U weet even goed als ik dat, wanneer een zaak of een organisatie star blijft vasthouden aan een aangenomen gedragslijn of aan een of andere werkwijze, ook, wanneer die gedragslijn of werkwijze bewezen heeft verouderd te zijn, ze niet lang succes zal hebben. Dat geldt ook voor Uw zoeken naar waarheid.

H.D.J.: Ja, dat kan ik heel goed begrijpen. Onze organisatie heeft enkele hoofd doelstellingen, maar overigens is alles plooibaar. Ik had er echter nooit aan gedacht, omdat ook in verband met godsdienst te brengen.

Red.: Het beginsel is van kracht in de godsdienst, de wijsbegeerte, wetenschap, in zaken, opvoeding, letterkundige ondernemingen, ja op elk gebied van actie, even goed als in Uw en mijn leven. Uiteindelijk zullen we de weg vinden om al deze afzonderlijke vakjes waarin we de waarheid hebben verdeeld weer tot één geheel te maken.

H.D.J.: Ik begrijp U en het verband, dat U hier legt trekt me aan. Maar wat ik zou willen vragen is of Uw belangstelling voor andere godsdiensten ook de gedachte van broederschap omvat?

Red.: Dat doet ze zeer zeker. Ons hoofddoel is juist om een beter begrip tussen alle volkeren te kweken, zodat eenmaal in de harten van alle mensen, waar ze zich ook bevinden, broederschap zal worden gevoeld. Het is waar, dat tegenwoordig heel wat organisaties broederschap als doel hebben en zij zullen bijdragen tot het

welzijn van de mensheid, naar de mate dat hun pogingen onzelfzuchtig zijn. Helaas werken sommige organisaties voor een broederschap, die alleen hun speciale selectie aan mensen of groepen of volken omvat en ze werken op die manier mee aan de afscheiding, waardoor de wereld al wordt verscheurd.

Werken voor een universele broederschap is niet zo maar een sentimentele onderneming want het vraagt om sterke mensen, die er oprecht in geloven en bereid zijn er voor te werken en er voor te offeren, zodat het eenmaal een levende werkelijkheid zal worden in onze alledaagse wereld. Ook betekent het niet dat we moeten proberen de last van een ander te dragen, want het is een kenmerk van alle ware geestelijke pogingen dat zij op de noodzaak wijzen, dat ieder een innerlijke zelfstandigheid ontwikkelt.

Wat is dan wel de hoofdreden van ons bestaan?

Alle heilige geschriften vertellen hetzelfde: dat de vonk van Goddelijke Intelligentie die in het hart van ieder menselijk wezen aanwezig is, door de mist van zelfzucht zal heendringen en ons ware onzelfzuchtige karakter zal ontvouwen. Het is dat deel van de universele Goddelijke kracht, dat in ons werkt, dat de drijvende kracht in het leven van ons allen is, hoe weinig we ons daar ook van bewust mogen zijn.

Zoals de Christelijke Meester zei, "Ik ben het niet, die deze dingen doe. Het is de Vader van binnen..." - die Goddelijke vonk van binnen die ons steeds aanspoort ons menselijk bewustzijn uit te breiden en innerlijk krachtig te groeien, opdat we tenslotte geestelijk zelfstandige eenheden zullen worden in het lichaam van de mensheid.

H.D.J.: Maar de meesten van ons zijn nog erg

ver verwijderd van enig werkelijk contact met onze Vader binnen in ons, en ik denk daarom dat het wel erg lang zal duren voor we zelfs maar kunnen beginnen om aan dit Goddelijk deel in ons uitdrukking te geven. Ik weet zo weinig van deze dingen, maar toch schijnt het dat er een soort van onsterfelijkheid voor de ziel moet bestaan. Maar wat houdt het eigenlijk allemaal in?

Red.: U hebt precies de vinger gelegd op de zwakke plek in de gevestigde religieuze leer van het Westen, die de gedachte van de wedergeboorte van de ziel in menselijke vorm in leven na leven heeft verdoezeld of volkomen uitgebannen. Toch was deze opvatting in alle vroege schrifturen van het Oosten zowel als het Westen te vinden en was ze in alle eeuwen en bij alle volkeren bekend. We hebben bewijzen in de geschriften van Origenes en andere vroege Kerkvaders, dat deze denkbeelden deel uitmaakten van de oorspronkelijke Christelijke leer, zoals ook het geval was met de Griekse en Heidense filosofieën. Maar zoals de geschiedenis verhaalt werd op het Concilie van Constantinopel ongeveer 538 n.C. over de leringen omtrent reïncarnatie, naast andere leringen die op de zon en planeten betrekking hadden, de banvloek uitgesproken en werden ze dus uit het formele geloof van de kerk verwijderd. Dat was erg jammer want de zuivere opvatting over reïncarnatie verruimt ons gezichtsveld en stelt ons in staat onze huidige problemen, die zo groot en dreigend schijnen, in duidelijker perspectief te zien. In het Oosten, bijvoorbeeld in India en Birma, werd aan de andere kant het geloof in de wedergeboorte van de ziel zo gedogmatiseerd, dat het degradeerde

tot de onjuiste opvatting dat een mens als een dier kan terugkeren, een koe of een luipaard of een slang, als hij er niet voor zorgde een goed leven te leiden. Wel, dat is eenvoudig ongerijmd en in strijd met alle wetten in de natuur. Wanneer een mens eenmaal het stadium van een zelfbewust en denkend wezen heeft bereikt, kan hij onmogelijk in een lager natuurrijk een kanaal tot expressie vinden.

Nee, de oorspronkelijke leer van reïncarnatie wijst op een doorgaande groei, want de Goddelijke vonk of hemelse monade in ons is gedurende eeuwen en eeuwen door elke soort van ervaring heengegaan, en heeft in de rijken onder ons vorm na vorm aangenomen, totdat ze tenslotte het menszijn heeft bereikt. Eenmaal hier aangekomen, gaat de menselijke ziel niet terug in lagere vormen. Maar we kunnen deze gedachte hier niet loslaten zonder verband te leggen met de universeel erkende wet van Oorzaak en Gevolg, karma genaamd, want " dat wat een mens zaait, moet hij ook oogsten ". Met andere woorden, elke gedachte en daad moet, te zijner tijd en in de geschikte omgeving, zijn nauwkeurig overeenkomende reactie hebben, en dit geldt voor elk gebied in de Natuur, van het goddelijke en geestelijke tot het stoffelijke.

U kunt begrijpen dat, wanneer deze gedachten de achtergrond vormen van onze filosofie, het werken voor universele broederschap onder de mensen een geweldig beroep op ons doet. Als we werkelijk geloven, dat we allen vonken zijn van één Goddelijke Intelligentie, dan zijn we broeders, onverschillig waar we geboren werden of tot welk volk of geloof we behoren, omdat die zelfde Godheid ieder van ons in onze aardse ervaringen brengt in leven na leven en ons einde-loze gelegenheden tot groei geeft, in juiste

verhouding tot onze ervaringen in het verleden. Dit bredere gezichtsveld helpt ons om het innerlijke vertrouwen op ons Hoger Zelf, dat van elk zelfbewust wezen wordt verlangd, op te bouwen, en naar de mate dat ons karakter wordt versterkt en veredeld van binnen uit, naar diezelfde mate zullen wij meer licht en begrip uitstralen.

H.D.J.: Het is jammer dat we deze uitlegging niet in de kerk vinden, omdat die ons zou helpen de ervaringen van de Christus en al die andere dingen met ons eigen leven in verband te brengen. Wanneer men nu reïncarnatie als een feit aanneemt, dan betekent dat dus misschien dat mensen, die vijf of tien of twintig eeuwen geleden leefden, nu gereïncarneerd zijn. Zijn zij nu op een hoger niveau gekomen vergeleken met zo veel eeuwen terug?

Red.: Vanaf het ogenblik dat de mens zich van zijn menselijkheid bewust werd, van zijn vermogen om te denken en tussen goed en kwaad te kiezen, tussen het geestelijke en het stofelijke, is hij telkens en telkens sedert de tijd van de Hof van Eden, weer gereïncarneerd, in de wereld gekomen en er uit vertrokken en bracht hij in ieder volgend leven de ervaringen mee uit het verleden.

H.D.J.: Maar wat we tot nu toe hebben bereikt schijnt niet zo erg veel, als we steeds vooruit zijn gegaan sinds wij onze onschuld verloren en zelfbewust werden.

Red.: Er zijn cyclussen en cyclussen, sommigen gaan omhoog, anderen omlaag, maar door deze cyclussen heen trekt de mensheid opwaarts

langs het pad van ervaring. Als U de geschiedenis bestudeert, zult U telkens weer zien dat de kringlopen van het leven de ene fase na de andere tot ontwikkeling brengen. Zelfs in de laatste paar eeuwen is er een duidelijk patroon merkbaar: in de ene periode treffen we een sterke hang naar het religieuze of devotionele aspect aan, waar de nadruk kwam te liggen op wat we moeten doen. Vervolgens begint de cyclus, waarin het godsdienstige op de voorgrond stond, af te nemen en aan belangrijkheid in te boeten, door de altijd aanwezige neiging van de menselijke natuur om te verstarren en vaste gedachtevormen te maken. Dan begint de mens te denken en zich af te vragen "waarom" en komt het wijsgerig aspect van onderzoek tot bloei.

Na een poosje echter, wordt ook die fase even star en dogmatisch als de religieuze cyclus, waarvoor hij in de plaats kwam. Dan begint een derde fase: de behoefte om te weten hoe alles werkt, en we gaan een tijdperk binnen van wetenschappelijk onderzoek.

Het ware probleem is te leren hoe we de betekenis van deze drie cyclussen moeten combineren en gebruiken, hoe we het omhoog strevende en devotionele, dat vooral in een religieuze cyclus sterk opbloeit, moeten bewaren en tegelijkertijd de wijsgerige en wetenschappelijke benadering moeten ontwikkelèn, opdat de geestelijke drang naar onderzoek nooit opdroogt. In onze tijd, waarin het zuiver wetenschappelijke sterk domineert, hebben we gemeend de morele en ethische behoeften van de ziel op zij te kunnen schuiven en bijgevolg hebben we de levende geestelijke beginselen, die de mensheid zo ver hebben gebracht als ze is gekomen, uit het oog verloren. Maar het rad van het leven draait immer door en als we onze kennis gebruiken voor destructieve

doeleinden, zal vroeg of laat de catastrofe aan de horizon van ons gezichtsveld opdoemen en dan zullen we de inventaris moeten opmaken en wanneer we dat doen zullen we weer gaan uitzien naar het licht dat de religieuze of wijsgerige benadering werpt op wat ons menszijn in wezen inhoudt.

Zo verloopt de ene cyclus na de andere. Hopelijk is er altijd een uitbreidend bewustzijn dat, in welk bijzonder stadium van expressie we ons ook bevinden, de mens vooruit zal brengen. De evolutie voltrekt zich in een spiraal, niet in een gesloten cirkel en als een nieuwe omwenteling begint, is dat het gevolg van het innerlijk verlangen van de mens te groeien en vooruit te gaan. Het kan zijn, dat hij op zeker moment zich op een lager punt in de spiraal bevindt en op een ander moment op een hoger, maar altijd beweegt hij zich in voorwaartse richting. We moeten daarom veel geduld hebben, want we werken niet alleen voor vandaag of morgen, maar voor de ververwijderde toekomst. In de loop van het gehele drama van evolutie hebben we verschillende rassen en volkeren meegemaakt en dat zal ook in de toekomst zo zijn, en elk daarvan heeft zijn karakteristieke bijdrage geleverd voor de vooruitgang van de mensheid.

H.D.J.: Dat brengt me op een vraag, die ik wilde stellen. Het schijnt, dat de bevolking op het ogenblik toeneemt en dat er overal meer mensen geboren worden dan ooit tevoren. En hoe lang is de periode tussen de levens?

Red.: Ik geloof niet dat we met enige nauwkeurigheid kunnen beoordelen of de bevolking van thans werkelijk zo veel groter is dan ze

in het verleden ooit is geweest, omdat de geregistreerde gegevens betrekkelijk gering zijn en op een te korte tijdsperiode betrekking hebben. Er zijn echter ongetwijfeld cyclussen, waarin de bevolking werkelijk gedurende zekere tijd toeneemt, dan weer andere, waarin ze afneemt. Dit is eigenlijk niet anders dan in een zaak of een organisatie waar, naarmate de doelstellingen of omstandigheden zich wijzigen, het personeel en de uitrusting moeten worden aangepast aan de behoeften. De Natuur volgt de weg van de minste weerstand en als de toestanden in de wereld veranderen, zal die wet, die altijd voor vooruitgang werkt, zorgen voor de noodzakelijke veranderingen. Dat is één van de redenen waarom de wijsgerige en wetenschappelijke cyclussen onveranderlijk volgen op een religieuze ontwikkeling: ze zijn het gevolg van het binnenstromen in de wereld van de kwaliteiten van ervaringen in het verleden, die opnieuw tot uiting komen door de reïncarnatie van menselijke wezens, die in andere cyclussen leefden, maar die nu in een verder gevorderd stadium terugkeren, hoewel het voor ons niet hoger schijnt, gezien van uit het beperkte gezichtspunt dat wij innemen.

Hoe lang de periode is tussen de levens? Er wordt gezegd dat de periode voor de gemiddelde mens tussen de aardse levens nominaal ongeveer 1500 tot 2000 jaar is, maar jaren, zoals wij die kennen, hebben we weinig mee te maken. Sommigen zeggen dat het honderd maal de duur is van het aardse leven, maar er zijn geen twee mensen gelijk, en daarom varieert ook de tijd tussen de aardse ervaringen. Het getal, dat ik noemde, is niet meer dan een gemiddelde, een tijdsaanduiding, terwijl de beslissende factor is, wat wij van ons leven hebben gemaakt tijdens

ons verblijf op aarde: die hoedanigheden ontwikkeld, die iets toevoegen aan het blijvende deel van onze natuur of die, welke hem van zijn groei afhouden.

Alles in de Natuur volgt het zelfde patroon van ontwikkeling. Neem de jaargetijden: in de winter heeft de geboorte plaats, de groei naar volwassenheid in de lente, de volle bloei in de zomer, met de oogst in de herfst, of de periode van de dood, die tot een nieuwe geboorte voert wanneer de zon weer opnieuw zijn baan naar het noorden begint ten tijde van de winterzonnestilstand. Alle natuurrijken werken cyclisch, zodat zelfs planeten, zonnen en sterren komen en gaan, als "vonken der Eeuwigheid", zoals een oud geschrift het zegt. De wetenschap spreekt heden over donkere en lichte nevelvlekken en vermoedt, dat de donkere wolken nevels zouden kunnen zijn, die op het punt staan geboren te worden en dat sommige van de heldere misschien oud zijn en spoedig zullen verdwijnen. Als nu elk punt in de ruimte van melkweg tot atoom onderworpen blijkt te zijn aan geboorte en dood, hoe zou dan de Goddelijke Intelligentie overal, boven en onder de mens één patroon kunnen volgen en toch voor het rijk van de mens een uitzondering maken?

De archaische tradities spreken van een rijk boven de mens. Sommigen zeggen dat het het rijk van de goden is en dat, wanneer de mens alles geleerd heeft wat er als menselijk wezen te leren is, hij zal opklimmen. Maar we beschikken niet over de termen om dit te beschrijven, omdat we niet kunnen begrijpen wat het is om een god te zijn en ten volle aan ons goddelijk potentieel uitdrukking te geven. Dat ligt eeuwen en eeuwen voor ons.

Alle fundamentele beginselen van juist handelen,

juist denken, juiste onderscheiding, zijn door de eeuwen heen dezelfde, hoe zij ook in bepaalde filosofieën of godsdiensten geformuleerd mogen zijn. De levende beginselen der waarheid zijn er, maar zelfs als we ze herkennen, willen we nog schipperen. Dat is de fout in de wereld van heden. Het is niet zo, dat we geen goed van kwaad kunnen onderscheiden, maar dat we uit eigenbelang bereid waren te schipperen met het hoogste wat we kennen. We zien dit in ons persoonlijk leven; we zien het in schelle kleuren in de verhoudingen tussen de volkeren. Wat kunnen U en ik doen? Telkens wanneer we de smalle grenslijn overschrijden van juist denken en juist handelen en ook maar even schipperen met wat we weten dat gezond en waar is, verhaasten we een onplezierige dag van afrekening. Aan de andere kant, telkens wanneer we onze kracht geven aan het edelste dat we ons kunnen voorstellen, leveren we onze bijdrage aan de bevrijding van de mensheid uit de boeien der onwetendheid. Ieder moet zijn eigen ontwikkeling bewerkstelligen overeenkomstig zijn behoeften, niet noodzakelijk zijn wensen.

Wanneer ik, bijvoorbeeld, speciale regels zou uitschrijven voor een training, die voor mij van waarde is gebleken, zou dat U beroven van het voorrecht het Uw eigen ziel mogelijk te maken tot bloei te komen op de wijze, die natuurlijk en juist voor U is. Het mag mijn manier van groeien zijn, maar daarom nog niet de Uwe; het zou dus onnatuurlijk en zelfs schadelijk voor U kunnen blijken te zijn.

Hoe kunnen we elkaar dan wel helpen? Er bestaan die onveranderlijke beginselen der waarheid, die met allen kunnen worden gedeeld, maar ieder moet voor zichzelf in zijn eigen leven die beginselen toepassen, want alleen dan zullen ze

bij zijn ware groei behulpzaam zijn. Te zeggen dat de woorden uit het een of ander geschrift de directe woorden van God zijn is pure onzin. De Meester Jezus heeft nooit een woord neergeschreven, en Gautama de Buddha ook niet. Hoeveel te minder zou God dan schrijven! Zij, die hen navolgden, hebben getracht de levende Boodschap in woorden uit te drukken. Maar hun woorden gaven alleen hún opvatting weer en niet die van de Meester. Velen hebben de leer, dat de mens is gemaakt naar het beeld van God verkeerd toegepast en hebben geprobeerd de vlamnende intelligentie van de Godheid te maken naar het beeld van de arme struikelende mens! De eenvoudige waarheid is, dat God niet een mens is, maar de mens is ongetwijfeld een God, een Godheid in essentie, die zich eenmaal als zodanig zal ontplooien.

Het enige pad van ervaring dat ik iemand zou willen aanbevelen is: te leven overeenkomstig de hoogste impulsen van Uw ziel. Als U mij zegt dat U geen godsdienstig mens bent en dat U niet daadwerkelijk een kerk steunt, kan ik U op grond van mijn ervaringen verzekeren, dat er duizenden mensen zoals U zijn, die de behoefte gevoelen vrij te zijn in hun geestelijk leven. In elk land, onder gelovigen van welke godsdienst ook of daarbuiten, ontspringt de grootste kracht, waarover de wereld beschikt, voor zover het morele rechtvaardigheid betreft, aan de denkende, niet-dogmatische mens die vrij van dweperij is en die in staat is de betekenis van de veranderende tijden te vatten en een glimp op te vangen van het grotere perspectief, waarin alle mensen worden gezien als pelgrims, die weliswaar slechts langzaam optrekken, naar wier hart en geest de verre horizon afzoeken naar de waarheid.

H.D.J.: Ik dank U zeer voor alle tijd die U mij hebt gegeven. Alles wat U mij hebt gezegd heeft mij nieuwe moed geschonken en een nieuw uitzicht, omdat U zo veel losse gedachte-draden hebt gebundeld. We zijn wel erg ver van het zakelijke afgedwaald, maar misschien is zelfs dat een deel van het geheel.

vertaald uit:
Sunrise Maart 1958.

De radioactieve Mens.

Elk jaar, met name elke Driekoningen, worden wij er opnieuw aan herinnerd, dat wij alle gevoelens van mislukking en vrees- vrees voor anderen, maar in de eerste plaats vrees voor onszelf- moeten laten varen en dat wij moeten opeisen wat tot ons ware wezen behoort: de noed en de visie van de pionier, die altijd gereed is nieuwe beproevingen het hoofd te bieden en nieuwe wegen van denken en handelen in te slaan, vol vertrouwen dat zijn krachten toereikend zullen zijn voor wat hij zich tot doel stelt.

Weer is een Nieuw Jaar begonnen, dat voor ons allen tezamen een buitengewone opdracht inhoudt. Sommigen van ons zijn jong, met de belofte van welslagen voor zich; anderen, oud van jaren, zien misschien met verbazing terug bij het wonder van de geboorte van weer een nieuw jaar; het merendeel van ons, dat allerlei verantwoordelijkheden op zich genomen heeft, voelt de druk van dat wat voorbij is en van dat wat komt - op deze nieuwe kruising van wegen in onze menselijke ervaringen, die van ons verlangt dat ieder het oude, versletene en verkeerde aflegt en het kleed voor een nieuw tijdperk aantrekt. En dit niet louter op materieel gebied maar nog veel dwingender in geestelijke zaken.

We horen in deze tijd veel praten over radio-activiteit en de kracht van de kern-energie. Dat de mens, fysiek, geen eiland is, is nu wetenschappelijk aan te tonen- vooral sedert de jongste experimenten waarbij de snelle opbouw en afbraak van weefsels in het lichaam

waarneembaar werd door bepaalde substanties door middel van radioactieve isotopen te merken en hun baan door het lichaam te volgen. Ja, de snelheid waarmee deze "atoom-reincarnaties" om de term te bezigen uit een verslag in de New York Times, plaats vinden is zo ontzagwekkend, dat Dr. Paul C. Aebersold, hoofd van de Afdeling Isotopen van de Commissie voor Atoom Energie, verklaarde dat binnen de periode van een jaar "98 procent van de atomen van ons lichaam vervangen zal zijn". Voorts zei hij, dat de voortdurende uitwisseling van atomen "tussen mensen, dieren en organische stof" er op duidt dat sommige van onze atomen "tweedehands atomen kunnen zijn van een dinosaurus of van een roos" en dat anderen die onze weefsels "inkomen en ze weer verlaten" zelfs door Julius Caesar kunnen zijn uitgeadend!

Maar deze uitwisseling van atomische deeltjes is slechts één kant van de medaille. Wat te zeggen van de andere en onzichtbare delen van de constitutie van de mens: zijn verstand en zijn ontembare geest, die hun wortel hebben in die vonk van Goddelijke Intelligentie, die zijn eigen innerlijke god is. Hebben we er ooit bij stilgestaan dat de mens zelf, een dynamo van geestelijk magnetische krachten, meer radioactief is dan radium? Wat te zeggen van de "stralende energie" die wordt uitgezonden telkens wanneer we denken, elke keer dat we diep worden bewogen, telkens wanneer we verlangen onze medemensen te helpen? Als onze stoffelijke atomen op hun reis door talloze cyclussen van geboorte en dood door alle rijken van de natuur hun vibrerende rondgang maken, dan is de circulatie van onze gedachte-atomen stellig van veel dynamischer bestendigheid en heeft deze een uitwerking van veel beslissender aard dan de

atomische levens van onze lichamen, zodat de gedachten die wij vandaag hebben morgen de springplank zouden kunnen zijn voor de daden van anderen.

Terwijl de meesten van ons wellicht deze nieuwe-oude begrippen aanvaardden, zien we toch uit naar een of ander wonder dat een wereld van tweedracht in een wereld van harmonie zal veranderen. Er is echter geen wetenschappelijke formule die voor ons zal doen wat we zelf moeten doen. Toch bestaat er een tovermiddel zo eenvoudig en van zulk een kracht, dat het zowel op de minste als op de grootste onder ons zijn uitwerking heeft; het tovermiddel van zich zelf te vergeten. Als dat wordt bereikt, zoals het geval was bij de geestelijke genieën van het ras, waren zulke verreikende veranderingen het gevolg dat wij zeggen dat een God onder de mensen geboren werd! Dat is letterlijk wat er gebeurde: de stralende energie van een atoom van Goddelijkheid brandde zich door de mist van menselijke zelfzucht heen en kwam tot expressie als een Christus of een Boeddha, en veroorzaakte zulk een uitbarsting van stralend licht, dat de gloed ervan de wereld nog verlicht.

Het wordt tijd om de oogkleppen af te doen en onszelf te zien zoals we werkelijk zijn. De weergaloze ontwikkeling van de techniek van de atoomsplitsing en fusie heeft ons voor zulk een eenvoudig feit gesteld, dat we de neiging hebben de diepe betekenis ervan over het hoofd te zien: dat wij van één en hetzelfde geslacht zijn, één nensheid- fysiek van hetzelfde bloed, geestelijk van één en dezelfde essentie. Ook ons licht kan de begrenzendende mist die ons omringt, doordringen. Ook wij hebben in ons de stralende energie van een Christus of een Boeddha.

Als nooit te voren leven wij thans allen in

een tijd, waarin de zich ophopende energie van de kleine dingen, die wij in ons dagelijks leven op onzelfzuchtige wijze verrichten, een vloedgolf zal teweegbrengen van invloed - invloed op het werelddenken die zeker een kettingreactie en een fusie van geestelijke waarden zou teweegbrengen, die zich tot het hart van alle mensen zullen uitstrekken. Moge ieder van ons, zonder gedachte aan beloning, het pad voor zich zien en het met vertrouwen betreden naar het verre doel.

-J.A.L.

vertaald uit:
Sunrise Januari 1958.

